POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný
pro
Čechoslovany americké,
podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Velikého Západu Amerického.
Vychází každou středu v OMAHA, NEB.

Vydavatel a majitel:
EDW. ROSEWATER.

Redaktor:
JAN ROSICKÝ.

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou
$2.20 na rok, **$1.10** na půl roku, a **55** centů na čtvrť roku.
Zasílání do Evropy **$3.00** ročně.
Poštovné platí vydavatelstvo samo.

Oznamky v „Pokroku Západu" čítají se v levné ceně a národní spolky platí za své oznamky poloviční cenu.

DOPISY se všech stran milerádi přijímáme, avšak neuděláme uveřejňovati takové, tere obsahují osobní útoky neb urážky, an zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani na odpovědnost dopisovatele.

Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných, aby bylo jich dodání nám jisté, neb nemůžeme za peníze v jednoduchém listu zaslané ručiti. Veškeré obdržené peníze budeme v čísle vždy následujícím kvitovati.

Nadpis dopisů a peněžních zásilek buď:
„Pokrok Západu"
Omaha, Neb.

Omaha, Neb., 13. září, 1876.

Národní republikánská tiketa.

Pro presidenta:
Rutherford B. Hayes
z Ohio;

Pro místo-presidenta:
William A. Wheeler
z New Yorku.

Srbsko krvácí.

S úzkostlivou napnutostí očekává celé Slovanstvo rozhodnou ránu, kteráž v nejbližších hodinách padnouti musí na bojišti srbském. Nelze si toho tajiti, že válka za svatou věc svobody a povznešení Slovanstva s velikými nadějemi počatá, vzala obrat bohatýrskému národu srbskému dosti nepříznivý. Národ srbský tuto nepřízeň osudu nezavinil. Co bylo na něm, on učinil, aby slovanské bratry z tureckého otroctví vybavil. Celá Evropa nemohla odepříti úctu a úžas nad těmi velikými oběťmi, které málem více než milionový státeček srbský boji tomu snesl.

Více než-li 150.000 mužů, dobře ozbrojených a vypravených postavilo Srbsko do boje, veškeré mužské pohlaví, jež unésti může zbraň, s nadšením chvátalo na bojiště, aby krví rozvázalo pouta otrocká. Celá země pak všechen statek svůj, všechno bohatství své položila do jicnu této války, ženy pak věnovaly se ošetřování raněných a nemocných, berouce tak přímé účastenství v událostech válečných, avšak všechny ty oběti samy nemohly stačiti na povalení velikého, třebas chorobného státu tureckého, když Anglicko ze záští k Rusku opatřilo stát ten věcí k válce nejpotřebnější, penězi.

Anglický vliv zmohl v Egyptě, že místokrál poslal nejlepší své vojsko stísněnému Turecku na pomoc, penězi pak anglickými najmouti se dali v Malé Asii a Syrii nepočetné hordy divokých barbarů k službě vojenské. Avšak tím vším nebyly by věci pro Srbsko postavily se nepříznivě kdyby byla povstala, jakož právem očekávati se dalo, Bosna a Bulharsko. Do Bosny však zanesl Řím, tento arcivrah národů slovanských, kleté símě nesvárů a rozeštval katolické Bošňany proti pravoslavným Srbům a jeho Františkáni od dveří ku dveřím pracovali na odvrácení bratrského soucitu od věci srbské. Bulhaři pak, národ 6milionový, na němž rozpoutaná svěřepost turecká páše tou chvílí skutky nejzhovadilejšího ukrutenství, Bulhaři, jakoby staletým mučením do krve vydřeni, byli neschopni pomsty a odvety, zůstali až na malé a k počtu národa toho nepoměrné povstalecké čety, klidni. Tím jenerál Čerňajev donucen byl přerušiti vítězný svůj pochod do středu Turecka. Bulhaři nezaložili cesty, kterými turecká armáda den co den se sesilovala, aniž ohrožovali je v zádech. Turecko zatím nasbíralo přesilu, kterouž všechna statečnost srbská v prvním návalu nemohla zmoci.

Byly sice mnohé bitvy a útoky šťastné pro srbská oddělení, však hlavní sílu tureckých vojsk Srbsko prolomiti nemohlo. Bylo donuceno opustiti Kňaževac a Zaječar a celou obranou čáru kolem Timoku a ustoupiti musilo dále do vnitř země. Nelze zapírati, že jest to neúspěch, avšak nikoli neúspěch rozhodující, dnes není ještě Srbsko ztraceno, dnes není ještě válka rozhodnuta ve prospěch Turecka. Armáda Srbská jest nyní pod velením Čerňajeva soustředěna a má obsazený troj hran mezi Báni, Paračínem a Alexincem. Vojsku srbskému, kteréž co vojsko národní nebylo zběhlé v umění válečném, zajisté šestinedělní válečné tažení nebylo neprospěšné a jest jistě dnes otužilejší a zručnější než-li na počátku války. Také na velitele jednotlivých oddělení může Čerňajev lépe počítat, poněvadž ty, kteří se neosvědčili, lepšími nahradil. Postavení srbské armády jest dobré a vojsko všemi potřebami zásobeno. Duch pak v armádě srbské, jakož i v celém národě od děcka a ženy až do posledního starce k hrobu nachýleného jest stejně nadšený, ani bázeň ani zoufalost nezavítala do srdcí srbských, naopak, nehody dosavádní rozjitřily a rozohnily celý národ k napnutí veškerých sil, a celá země brániti chce do poslední krůpěje krve každou píď vlasti srbské.

Dnes v Srbsku nikdo nepomýšlí na složení zbraní, nikdo bázlivě nevolá o mír. Srbsko vytrvá do posledního muže, a ani potom, kdyby přesily turecké i v rozhodné bitvě zatlačily vojska srbská, nevzdá se Srbsko a brániti se bude až na nůž.

Nebezpečné a povážlivé jest postavení Srbska, avšak není beznadějné anižli zoufalé. I kdyby Rusko nesplnilo oprávněné očekávání celého Slovanstva a mečem nepodporovalo zápas Srbska, kterýž jest zápasem celého Slovanstva a také Ruska samého, i kdyby Srbsko na své vlastní síly zůstalo odkázáno, i potom ještě nestane se národ srbský podobný Bulharům a nedá bez obrany pálit si statky a vražditi si životy. Turecko ještě pozná co jest to síla srbská. *Obrana.*

Budiž světlo!

Pod tímto ohlavením píší "Dělnické Listy o náhlém obrácení se republikánského Šavla v demokratického Pavla:

"Slavie v posledním čísle delším článkem projevuje potěšení své nad tím, že časopis Pokrok, který před čtyrmi roky k zármutku jejímu podporoval Granta a loni ještě Hayese za guvernéra státu Ohio na tykete republikánské proti Allenovi, kterýž prý v otázce peněžné vedl řeči zhola bláznovské (?), prohlásil se letos pro Tildena a Hendrickse. Věříme rádi, že Slavie, kteráž od čtyř let věrně stojí při straně oposiční, má z toho radost, že Pokrok v tomto volebním zápase prohlásil se pro Tildena a Hendrickse. Spůsob, jakým o této události mluví, zjevně prozrazuje, že ji považuje za jakýsi "mravní" úspěch strany demokratické. My však máme ohromnou příčinu zrovna opak toho mysliti. Nechceme mluviti o tom, že Pokrok během posledních čtyř roků byl už také rozhodně demokratický čili liberální, výslovně před dvěma roky, aniž o tom, kterak zase loni rozhodně republikánským se stal, pravíme rozhodně republikánským, neboť liberální tvrdo měnecké listy zdejší, jsouce rozhodně proti zvolení Allena a Carryho, podporovaly přece ostatní kandidáty a hlavně pak tyketu místní, kdežto liberální Pokrok vytáhl se vší zbrojí a střelivem proti všemu demokratickému do boje. Jak pravíme, o tom nechceme mluviti ani souditi, ač bychom to všechno snadno uhodli; co patří minulosti, nechme minulosti. Papírové peníze a papežský pantofel byly dost krásnou záminkou k převandrování. Tudíž chceme poukázati pouze k přítomnosti. Slavii i každému čtenáři Pokroku jest dosti dobře známo, že po konvenci cincinnatské a ještě ňáký čas po konvenci st. louiské byl Pokrok na straně Hayesově, chválil jej ano i za miláčka národa jej vyhlašoval. Nikdo nebyl o tom v pochybnosti, že Pokrok podporovati bude Hayese, my též ne a tušíme že Pokrok sám také ne. Však najednou přestalo horování pro Hayese, jako když by uťal. Mimochodem oznámeno, že se čeká na přijímací list Tildenův, ten že rozhodne postavení Pokroku v letošním volebním zápase. List Tildenův přišel, asi v desíti dnech na to známé prohlášení Pokroku. To by konečně bylo všechno v pořádku. Nikdo by nemohl nic říci, třeba mu to sebe více vrtalo v mozku. Avšak prohlášení Pokroku následovalo prohlášení jiné, prohlášení zdejšího anglického denního listu "Leaderu", kteréž vrhá na Pokrok nesmírně ošklivé světlo. Čekali jsme pořád, že Pokrok nařčení Leaderu spůsobem zaslouženým odmítne a pak pustí uzdu hněvu spravedlivému—avšak Pokrok mlčí a poněvadž mlčí odhodlali jsme se mluviti my, abychom řekli, že dokud Pokrok neodmítne aneb neočistí se z doleji uvedeného nařčení, před veřejností českou i nečeskou budeme stále za to míti, že přestoupení jeho ku straně demokratické není žádným mravním úspěchem jmenované strany.

Prohlášení Pokroku pro Tildena, Hendrickse a reformu uvítal s chloubou a radostí zdejší "Plain Dealer". Na jeho výkřik radosti odpovídá Leader následovně:

"Lze domnívati se, že pud sebeobrany, když ne úcta k obecné poctivosti, měl by přiměti "Plain Dealer" zmiňovati se co možná nejméně o přítomném politickém postavení Pokroku. Obíhá pověsť, že pověstný wardní politikář v městě, kterýž před několika roky opustil republikánskou stranu poněvadž nemohl ni vládnouti, před časem navštívil vydavatele Pokroku a žádal je, aby neprohlásili své postavení v tomto volebním zápase, dokud nebude mu možno, odebrati se do New Yorku. To bylo ujednáno, wardní politikář odejel do New Yorku a vrátil se jak se praví s checkem podepsaným Samuelem J. Tildenem. Okamžitě na to prohlásil se Pokrok, jehož sloupce byly republikánům za peníze nabízeny, pro Tildena a reformu. Praví se, že Pokrok prodal zásady své za sedm tisíc dolarů. Hodná cena."

Tak stojí doslovně v Leaderu. Je-li Pokroku lhostejno, když takto píše o českém tisku nejrozšířenější anglický list v městě, není to lhostejno nám a myslíme, že by to nemělo býti lhostejno žádnému pořádnému Čechu v Clevelandě i mimo Cleveland. Ve volebním zápase mluví a píše se lecos, je pravda, ale něco podobného nemá si přece nikdo mlčky nechat líbiti.

Budoucnost národnosti české v Americe.

O budoucnosti Čechů v Americe v ohledu národním soudí Dr. Josef Štolba ve spisu svém "Za oceánem" následovně:

"Nejednou slyšel jsem pronášeti náhled, že Čechové v Americe mohli by utvořiti kolonie, které by na všechny doby zachovaly český svůj ráz a zůstaly na vždy hodnými dcerami matky Čechie; a musím se přiznat, že sám také často ve vlasteneckém svém zápalu snil jsem o založení mladé Čechie tam za oceánem. Blouznění to zdálo se mi dosti oprávněné když uvažoval jsem, kolik tisíc Čechů tam každoročně se ubírá a v jak velikém počtu usazují se na jednotlivých místech.

Přirozeno tudíž, že pozoroval jsem krajany naše bedlivě, abych mohl se přesvědčiti, v jakém poměru stojí blouznění ono ke skutečnosti. Neobmezil jsem se však při tom na krajany naše, nýbrž hleděl jsem nabýti zpráv v ohledu tom i o synech jiných čelných národností.

A není k tomu zapotřebí ani příliš bedlivého studia, to poznáš záhy, že cizí národnost v podstatě své neudrží se v Americe již ani v druhém pokolení, nechť jest to národnost ta neb ona, nechť jde tu o členy kteréhokoliv národa.

Neleží v slovech těch snad výčitka pro naše krajany. Nikoli; co jsem právě pravil, je přirozený jen následek okolností, v nichž krajané naši žijou, a poměrů, jež panují v Americe; jest to věc, za níž oni nikterak nemohou, která leží úplně mimo vůli jejich.

Pohleďme na takový český život v Americe. Dejme tomu, že přijede tam mladý muž z Čech, jenž pln je zápalu pro vlasť, kterou byl právě opustil, a těžce tohoto nese, že žíti musí tak daleko od ní. Umínil si, že zůstane věrným jejím synem, že bude mu vlasť místem poutnickým, do něhož odebeře se vždy po několika letech, aby osvěžil zase city, jež víží jej k jeho národu, a že stane se útulkem jeho zase, až nashromáždí si v Novém Světě tolik, aby mohl doma žíti bezstarostně.

Vrhne se do života s plnou chutí a pracuje. Při tom však se zároveň vpravuje již do sociálních poměrů, jež jsou daleko svobodnější a volnější než li poměry naše domácí, vžije se zvolna do nich a vžije se do nich tak, že, poněvadž jsou daleko přirozenější nežli poměry naše, myslí, že jinde jiná ani býti nemohou. Zároveň působí na něj politická váha státu v němž žije, a čilý jeho politický život, jenž proudí tak bohatě ve všech vrstvách, takovým spůsobem, že s pýchou má se za příslušníka velkého toho státu. To nikterak nevadí však posavádnímu národnímu jeho vědomí, a tím méně, poněvadž v politickém životě nové jeho vlasti se nikdy nic nevyskytne, co by vědomí toto uráželo aneb i jen nepříjemně se ho dotýkalo. Neboť každý občan cítí se především Američanem a může se jím cítiti, aniž by staré vlasti své tím ublížil.

Nyní nastane doba, kdy mladý ten muž zarazí si svůj vlastní krb. Vyhlédne sobě dceru z české rodiny, zařídí sobě úplně českou domácnost a těší se, že uštědří-li mu osud dítek, vychová je co zdárné dítky daleké vlasti. Přání jeho se vyplní; dítky se dostaví a vychovají se pak zcela česky. Láska k daleké vlasti vštěpuje se jim do srdce a otec s radostí vzpomíná oněch dob, až děti ty uvede do vlasti a ukáže jim onu zemi, z nížto pochází.

Vše daří se s počátku dobře. Avšak poměr ten se zkalí, když dítky počnou scházeti se s dítkami jinými, hlavně ale, když počnou choditi do školy. Zde naučí se hravě angličině, jížto slyší všude a na všech stranách, a zde vypravuje se jim stále o velikosti a slávě Ameriky. Dítko vžije se snadno do obého a již je ztraceno. Ono mluví sice s rodiči česky, avšak jakmile přijde mezi dítky a třebas by to i byly dítky české, mluví anglicky; ono slyší sice, jak otec blouzní o daleké vlasti, ale nechápe, jak možno blouzniti o tak nepatrném kousku země, jenž vedle Ameriky úplně mizí, o němž není v jeho zeměpisných knihách ani zmínky, a o němž mimo rodiný dům neslyší nikdy ani slova.

Dítě jest nyní česky vychovaným Američanem. S bolestí pozoruje to otec a chce to napraviti. Sebere rodinu a vypraví se na cestu do Čech, doufaje, že rodná jeho země vzbudí v dítkách jeho tentýž zápal, jaký panuje pro ni v srdci jeho. Avšak zmýlil se. Dítkám jest tu vše tak cizí; ony neslyší nikde ani slova té angličiny, již měly doma stále v uších; ty představy, jež nadšené popisy otcovy v nitru jejich vzbudily, nesrovnávají se také se skutečností; města v té otcově vlasti mizí proti městům americkým; vše jest tak malé, tak nepatrné proti Americe, a dítkám jest teskno, stýská se jim po — domově.

Avšak nejenom to. I otec k svému zděšení musí se přiznati, že necítí se více v Čechách tak doma, jako před odchodem svým. Vžil se v Americe do poměrů zcela jiných, myslil, že musí býti všude tak, a nyní najde v tom nejzamilovanějším koutku celého světa život, jenž dotýká se ho téměř až mrazivou rukou. Miluje svou vlasť, ale přichází k poznání, že — nemohl by v ní více žíti, jest věrným jejím synem, ale—odchází přece zase a odchází skoro rád.

Děti vrátí se do Ameriky, porovnávají dalekou tu otcovu vlasť se svou vlastí, a jsou rády, že jsou opět tam, kde se narodily. Proces průpravní jest ukončen a dítky našeho, pro vlasť hořícího krajana, jakož i jejich budoucí potomstvo jest pro nás ztraceno. Pokolení třetí jest již čistě americké.

Těžce to nese krajan náš, avšak není pomoci. Jestiť tak nejen u Čechů, nýbrž i u všech ostatních národností. Přistěhovalí Němci pořádají sice „Siegesfesty" a zpívají „Wacht am Rhein"— ale dítky jejich již cítí se úplně Američany, třebas by dovedly mluviti řečí rodičů svých, třebas by i Němectví své v popředí stavěly, a daří se jim i rodičům, když vrátí se do vlasti, právě tak, jako onomu Čechu. Jak u jiných tak i u nich zaviňují to poměry. Kdo se vžije do svobodných a volných poměrů amerických, ten nedovede se více vpraviti do těžkých poměrů evropských.

Pozoroval jsem to u všech krajanů i nekrajanů, kteří navštívili po delším pobytu Evropu. Nechť sebe více lnuli k svému dřívějšímu domovu, přece cítili se v něm tam stísněni, že spěchali zase jen zpět a konejšili sami sebe tím, že vrátí se na dobro, až budou lepší politické poměry. —

Že vystěhovalci tak srostou s novou svou vlastí, jest věc zcela přirozená. Kolonisace, má-li udržeti svůj ráz, musí míti v každém ohledu převahu nad poměry, do nichž přišla: mateřská její země musí vynikati politickou váhou, politickým životem a státním postavením nad novou vlasť, a pokročilost kolonistů ve všech směrech duševní i hmotné práce musí vynikati nad onu, kteroužto naleznou v novém svém útulku. Nepřijde-li kolonisace za takových okolností, pak neudrží, nemůže udržeti svůj ráz, nýbrž přime ten za svůj, do něhož přišla. Amerika vyniká téměř ve všech ohledech nad ostatní díly světa; zcela přirozené tedy, že kolonisté stanou a musí se státi Američany zkrz na zkrz."

Z ČECH.

* Ve Vikleticích u Žatce slavili v neděli dne 30. července pouť. Při muzice přišlo ku rvačce a v té byl jeden muž zavražděn. Rváči vrhli se ještě na mrtvolu a celou ji rozšlapali.

* V zahradě barona Hrubý-Jelení v Pečkách kvete květina "agave filifera" zvaná. Celkem nalezá se na ní 1500 až 1600 květů, což poskytuje překrásný pohled.

* V průběhu 14 dnů udály se 4 požáry v Milavči. O posledním se oznamuje:

V pondělí 7. srpna o 9. hod. večer vzňal se kraj doškové nízké střechy ze strany polí, a než lidé přikvapili, vzletí plamen po celé střeše tak, že v okamžiku celá hořela. Tesařští pomocníci, jichž mnoho v Milavči na znovuzřízení dřívějších spálenišť pracuje a také tam přenocuje, bez vody brzy oheň opanovali strháním všeho co na blízku bylo; tak zůstal oheň na tuto pouhou střechu obmezen. Dle všeho zdá se, že ohně v Milavči vzešly rukou zločinnou.

* V Zaječově (okr. hořovický) vypukl dne 6. srpna krátce před půlnocí v domě horníka Frant. Krejdla posud neznámým spůsobem oheň a rozšířil se při panujícím suchu v domku většinou ze dřeva vystaveném s takovou rychlostí, že za chvíli celé stavení stálo v plamenech. Při tom uhořely tři děti horníkovy, které spaly na půdě. Žena horníkova totiž běžela nejprv do stáje, aby vyvedla krávu, když se ze stáje vrátila, nebylo více možno myslet na zachránění dětí, které bez pomoci zahynuly v plamenech. Zuhelnělé jejich mrtvoly nalezeny druhého dne v spáleništi.

* Chlapec žhářem. V obci Sechově v okresu ledečském byl dne 9. srpna zatčen třináctiletý chlapec Josef Nápravník z Prosiček pro krádež, již spáchal v tamní obci. V noci podařilo se mu z vězení uplácnout, byl však hned druhého dne od četníků opět polapen. Když jej četník dovedl k soudu do Ledče, přiznal se, že chtěl zapálit chalupu Jana Lebedy. Dále se přiznal, že již dne 16. dubna a 9. května r. 1874 v Ledči zapálil stodolu. Navedl prý jej k tomu vlastní jeho otec.

* Následky lehkovážného života. Onehdy odešla ze Šluknova jistá dělnice se svými třemi dítkami v stáří 4., 5. a 10 let k rybníku za městem, aby se v něm utopila. Na hrázi rybníka vzala obě mladší děti do náručí a poručivši nejstaršímu, aby se jí chytilo za sukně, skočila do vody. Nejstarší děcko, vidouc, co matka zamýšlí, pustilo se sukní a běželo do blízké hospody, kde otec jeho popíjel, a vypravovalo, co se stalo. Když otec s několika hosty přiběhl k rybníku, byla matka i s dítkami již mrtva. K sebevraždě dohnal prý ženu tu nepořádný život jejího muže.

* Odsouzen k smrti provazem dne 4. srpna porotou olomouckou Frant. Sládek z Pavlova, obžalovaný pro zločin úkladné loupežné vraždy, kterou se svým nemanželským synem Frant. Neborou dne 24. června na zednickém učedníku Vrbovi u "nového dvora" blíže Holice spáchal, o vraždě té jsme svým časem podali zprávu. V předběžném vyšetřování přiznal se Nebora, že vraždu vykonal nevlastní jeho otec, při závěrečném přelíčení však, když viděl, že Sládek zapírá, popřel všechno a vymlouval se, že bylo přiznání na něm vynuceno. Avšak jak výpovědi svědků, tak i veškeré okolnosti svědčily tak závažně proti obžalovaným, že uznáni oba vinnými. Fr. Sládek, jak praveno, odsouzen k smrti provazem, kdežto Fr. Neborovi přisouzeno tři leta těžkého žaláře pro spoluvinu při vraždě.

* Germanisace na Moravě. Jak známo, jest na Moravě hrozně málo Němců a hrozně mnoho německých škol zvláště středních. Avšak páni germanisatoři připadli na spůsob, jakým možná z českých dítek nadělati německých. Zřizují se při středních školách připravky, v nichž čeští žáci mají se v německém jazyku "oblomovati", to jest učiti se po německu mysliti, cítiti a jednati, aby tak než se přiblíží konec roku, byli z nich hotoví Němci." Tak v českém Příboru mají německé gymnasium, které trpí velikým nedostatkem žáků. Pročež se tam příštím rokem školním zřídí připrava, pak prý bude německých dětí dost. V Hranicích měli české gymnasium nižší, ale chtíce, aby je stát přejal ve svou správu, proměnili je v německé, nebo aby stát přejal českou školu, to se hranickým zdálo býti věcí nemožnou. Stát skutečně přejal německé to gymnasium ve svou správu, ale od té doby žáci se odtud vytrácejí a jest obava, že ta škola bude se muset zavřít.

* Výboru pro světovou výstavu časopisů a rukopisů v Praze zaslal právě zase pan prof. Karel Mensinger z Milána velikou bednu, obsahující více neže 1200 časopisů a značný počet vzácných autografů italských. Sbírka vlaských časopisů jest nyní až na jeden nebo dva listy z Korsiky, které veliký tento příznivec výstavnímu výboru ještě dodati slibuje, úplná a čítá mimo jiné vzácnosti též více dobře zachovaných časopisů z doby francouzské okupace a veškeré i mimo Italii vycházející časopisy vlašské. Z Madridu došlo prostřednictvím ústředního spolku typografů španělských několik set časopisů, mezi nimiž nalezá se též první španělský časopis z r. 1661. Podobně na novo rozmnožil sbírku časopisů česko-slovanský spolek "Husité" v Brémách značnou zásilkou, a světoznámý majitel největší sbírky časopisů, bavorský stábní lékař pan Dobelbauer, osvědčil výstavě pražské své sympatie tím, že výboru "na výměnu" zaslal dva velké balíky časopisů nejrůznějších národů a další svou pomoc při doplňování sbírek pražských slíbil. Sbírka odborových listů značně rozmnožena byla také p. prof. drem. Ant. Bělohoubkem. — Neméně dobře daří se sbírkám autografů. Z Kodaně zaslal pan Victor Molard, redaktor "Le Jeune Polyglotte," přes sto vzácných rukopisů a autografů učenců, hudebních skladatelů a umělců dánských, z Paříže pan Lad. Mickiewicz, syn slavného polského básníka "s vděčné upomínky na svůj pobyt v Praze," taktéž mnoho podpisů polských králů, královen, vojevůdců a jiných historických osobností, známá nakladatelská firma Julius Haeckel v Lipsku mnoho autografů spisovatelů německých, universitní profesor p. dr. Ant. Frič, sbírku rukopisů 72 žijících slavných přírodozpytců, pánové prof. Alex Schoroff, prof. Sob. Pinkas a hudební skladatel pan Karel Bendl rukopisy četných učenců, spisovatelů a umělců francouzských a německých, pan J. L. Turnovský, spisovatel, podpisy starších básníků českých a mnohé vzácné časopisy.—Místnost pro výstavu vhodnou nepodařilo se však výstavnímu výboru až dosavad opatřiti.

* Schůze poslanců a důvěrníků moravských. Dne 6. srpna sešli se v besedním domě v Brně k pozvání pana dra Pražáka poslanci a národovci ze všech končin Moravy k soukromé poradě o nynější politické situaci. Bylo hlavním účelem porady této, aby poslancové, tvořící kluby poslanců na sněm zemský a říšskou radu povyslechli v důvěrné rozmluvě všech přítomných hlas lidu, jehož tlumočníky byli pozvaní důvěrníci. Shromáždění předsedal p. dr. Pražák, který poslance a důvěrníky srdečně vítal, zvláště pak své díky vyslovil, že pozvaní v tak hojném počtu se dostavili. Dostavilo se celkem 147 vlastenců ze všech končin Moravy. Po uvítací řeči p. dra Pražáka přednesl p. dr. Kusý co zpravodaj klubu poslanců návrh resoluce a byla resoluce následující po delším rokování přijata: "1. V otázce obeslání aneb neobeslání zemského sněmu a říšské rady přísluší rozhodovati klubům poslanců na sněm zemský a říšskou radu zvolených. 2. Jest zapotřebí, aby všemožným spůsobem se zamezily záhubné spory v časopisech českých a moravských. 3. By v cílech politiky národa česko-moravského dosažena a zachována byla shoda, jest žádoucno, aby se odbývaly společné porady poslanců českých a moravských aneb důvěrníků jejich. 4. Co nejhlavnější příčinu neblahé nynější situace a nesvornosti mezi národy rakouskými považujeme nespravedlivé volební řády do zemských sněmů a říšské rady, pročež jich odstranění budiž jednou z nejhlavnějších úloh našich poslanců."

SMĚS.

— Železnice v Rakousku. Letošního roku čítá Rakousko 1681 mil železnic dostavených, kdežto se ještě 956 mil staví aneb navrženy jsou, tak že je železniční síť rakouská v celku 2637 mil dlouha.

— Žid Nettl z Trutnova, jenž k žádosti rakouských soudů v New Yorku byl zadržán, byl již dopraven do Evropy. Dne 4. srpna dodán kraj soudu v Jičíně.

— Cholera v Malé Asii řádí letos pořád ještě strašným spůsobem. Celé osady již vymřely touto děsnou nákazou. V jediném městě Damašku pohltil mor za tři měsíce přes 13000 obyvatelů. Obavy, že odvážením vojska tureckého z Asie dostane se mor ten do Evropy, jsou zajisté úplně oprávněny.

— Kobylkami postiženo jest letos Německo velmi těžce. Nejvíce trpí jimi polní plodiny v okolí u Braniboru, u Gotova až k Špandavě. Odtud rozlítily se do Meklenburku, Poznaňska a Slezska. Ve Slezsku nevyskytly se v značném množství, U Schneidemühlu usadily se začátkem srpna miliony kobylek a zpustošily celé okolí.

— Jako Francie má také Italie světu dokázati svůj rozkvět v novém svém státním uspořádání. Dle římských listů má k popudu jakés francouzské společnosti konati se světová výstava v Římě roku 1878. Výstavní budovy mají se zříditi v rovině tiberské pobliže hradu andělského. Dva velké mosty mají spojiti obě pobřeží řeky Tibery. Francouzská společnost arci spoléhá se na značné podpory jak se strany města Říma tak se strany království italského.

— V Římu zabil dvacetiletý sensal Moric Klein svoji rovněž tak starou milenku Alžbětu ze žárlivosti v jejím bytu. Vrazil jí do srdce kuchyňský nůž. Pak šel k státnímu návladnímu a udal se sám. Prosil ho, aby co nejrychleji ho dal odsoudit k smrti provazem. Žádosti jeho, aby směl zavražděnou milenku ještě jednou spatřit a políbit, nebylo vyhověno.

— Hrabě Lažanský hercem. Vídeňské listy sdělují, že ředitel vídeňského městského divadla Laube engažoval mladého hr. Leopolda Lažanského, který, jak známo, vystupoval již na německém divadle v Plzni v úlohách mladistvých hrdin a milovníků. V září vystoupí poprvé pod pseudonymem Mach. Mimo v Plzni hrál hr. Lažský také již v Inspruku a Jihlavě. Pro "Stadtheater" engažován následkem hry na zkoušku, kterou si odbyl v květnu před Laubem.

— Vražda pro 3 krejcary. V obci Pozoritě v Bukovině bydlela chudá domkařka Samborská, jejíž jeden syn bydlel v Čeruovicích a druhý s ní v domku. Těchto dnů chtěla vdova koupiti sůl, že však měla pouze 7 krejcarů, prohledávala věci svého syna, hledajíc ještě 3 krejcary, které se jí nedostávaly. Náhodou padl jí do rukou hrnec, v němž byly 3 krejcary uloženy; vzavši je koupila sůl, aniž tušila, co jí očekává. Když totiž syn domů se vrátil, a peníze v hrnci nenalezl, obořil se na matku a dověděv se, že za ně koupila sůl, popadl sekyru a udeřil jí do hlavy, tak že k zemi se skácela. Pak ji popadl a vlekl ji do zahrady, kdež ji ještě vrazil tupý kuchyňský nůž do hrdla. Později když matka ještě dýchala doběhl pro sekyru a tloukl ní matku tak dlouho do hlavy, až vypustila ducha. Nelidský syn byl ihned zatčen a vzat do vazby, kdež se k zločinu svému bez vší lítosti přiznal.

DOPISY.

BIGHAM CREEK, 17. srp.

Ctěná redakce!

Žně jsou již skončeny a na všech stranách ozývá se mláticí stroj. Též o senách se pracuje, až tráva již drobet stará. S nadějí a obavou čekali jsme, zda tento rok kobylky nás minou, a obavy naše se splnily. Přiletěly sem prvně dne 19. července a padlo jich něco málo, však od té doby se zde stále v menším neb větším počtu zdržovaly. Kukuřici poškodily ještě značně, tak že nebude ani čtvrtina úrody v průměru. Ze sáků bude též velmi málo, neb je kobylky ožraly do nati. Celkem zbývá nám z letošní úrody, která se dosti pěkně ukazovala, pouze pšenice.

Nedávný článek Váš "Co s Indiány" obsahuje plnou pravdu. Je z něho vidět, že věnoval jste otázce indiánské drobet přemýšlení a že byste znal prostředek, jak je udělat neškodnými. I my zde máme na blízku kmeny Santee a Ponca v Dakotě. Mají krásné lesy a údolí s nejlepšími pozemky, a mnohý rolník, jeda kolem, pomyslí si: Kéž bylo by mi dovoleno zaujmouti tu klejm a obrátiti tuto ladem ležící krásnou půdu rukou pilnou v role úrodné! Nezdá se že dosavádní politika indiánská měla vlivu na ně v ohledu civilisačním, leda by civilisace záležela v tom, že pojídají chleb vládní a nechodí polonazí. O práci, kteráž zajisté jest známkou civilisace, nechtí ani slyšeti. Co synové Velkého Ducha není prý jim souzeno pracovati; pouze loviti v zelených lovištích a — ubíjeti své živitele. Toť jejich náhledy.

S úctou J. Holeček.

DEADWOOD, v Černých vrchách, 1. srp.

Pane redaktore!

Z Čechů jsem zde sám, jak daleko vím; aspoň jsem se dosud s krajanem nesešel. Nejvíce lidu jest zde z Californie. Zlato se zde v Deadwood nachází dost, a vypere se ho někdy za den až 1000 liber. (!!! —) Na mnoha místech se pracuje též v noci. Deadwood jest město tři měsíce staré a jest větší než Custer. Obyvatelů má již přes 4000 a život panuje tu tak čilý, jako kdyby přišel do Londýna. Jest zde mnoho lidí šťastných, zvláště kteří svorně dohromady drží a rozumí drobet hornictví. Jsou-li zde v horách Češi, tož jsou kde jest málo aneb žádné zlato, neboť dosud se sem obávali mnozí jít. Deadwood leží v prvních kopcích od řeky Cheyenne, a když vyjdu na kopec vidím řeku ve vzdálenosti ½ hodiny cesty a za ní samé roviny, jak daleko jen zrak sáhá. Indiány jsme zde dosud nespatřili, ti jsou všichni na Big Horn; za to však zde máme dost kobylek. Po celých čtrnáct dní jest jich plno v povětří až se z nich mračna dělají. Možná že vás také v brzku nemilí ti hosté navštíví. (Pozn. red.—Stalo se! Jak se zdá byla část kobylek, co Nebrasku navštívily, též v Černých vrchách. V Harward chytili jednu, ta měla na sobě přivázaný malý proužek papíru s nápisem "Custer 10. srpna").— Nedávno navštívili Indiané Custer City. Z prvu natropeno o tom mnoho hluku, však když minul poplach, shledáno, že nebyli tak zlí. Zde si tropí každý z jejich návštěvy pouze žert. Mně se zde líbí a radil bych krajanům svým aby sem jeli, však ale nevím ještě jak zde zima tady řádí, zda bude možno pracovat neb ne.

Potoky jsou zde slabé a panuje-li zde velké zimy, musí promrznouti až na dno a bude konec práce, neboť bez vody nemožno vypírat. S úctou

F. Janás.

Jeden příznivec náš v Iowa píše: "Odpusťte, nejsem pochlebník ani vyhledávatel chyb, ale pravím Vám pravdu, že každý, kdo Váš časopis ‚Pokrok Západu' zná, přiznává, že jest tuze dobrý, až na to Vaše republikánské přesvědčení. Já jsem sice též demokrat, ale mně nevadí strana ta ani ta, já rád přehlédnu strany obě a pak je spolu porovnávám. Můžete poslat o jeden list více.— Odpusťte, nechci Vás snad urážet, neb jest mojí zásadou mluviti bez pochlebenství, vždy jen tak jak jest mé přesvědčení."

Přímost příznivce našeho jest nám velice milá. Dokazuje že prost jest vášně stranické. Dokazuje že co činí, činí s rozvahou, až po úplném seznání věci. Jsme přesvědčeni že jedná nepředpojatě a že má stejného s námi účele na zřeteli — blaho země, blaho národa. V cestách se snad rozcházíme. On myslí že se strany demokratické pouze kyne spása, kdežto my volíme cestu republikánskou, jsouce přesvědčeni, že povede nás k cíli.

[illegible]

CEDAR HILL, Saunders County, Nebraska, 6. září.

Milý Pokroku Západu! Dnes jsi [illegible] jsem do North Bend a dojel jsem až k mostu. Na dnešek vystoupila voda přes tři střevíce a most byl jen přes malou vodu, tak se tam asi 4—5 dní nebude moct jet.

Pšenice platí v North Bend 55, 60 až 62 centů bušl. F. Novák.

Z cesty.

Rozkošný jest pohled, jaký skýtá se zraku, vyjedeme-li z Omahy po dráze "*Burlington & Missouri in Neb.*" Jedeme kolem nepřetržité řady 400 až 500 stop vysokého, příkrého, hustým lesem pokrytého površí. Na levo, u samé paty površí, as 50 neb 60 stop pod námi proudí rychle "Velká Špinavá" (Big Muddy — tak přezdívají řece Missouri). Za ní rozprostírá se asi 3 míle široké, bujnou zelení se stkvící údolí, ohraničeno na druhé straně opět površím, na jehož úpatí a stráních rozloženo příjemné město Council Bluffs—soupeř Omahy.

Na levo za námi pne se ohromný železný most, přepínající svými jedenácti oblouky, v souhrné délce 2750 stop, široké řečiště Missouri.

Kdo vícero měsíců v těsném pokojíku ku stolku jako přikován byl, pookřeje pohledem tím na rozkošnou přírodu, která zvláštních jeví půvabů v době přechodní mezi letem a podzimem. Vlak uhání obyčejnou rychlostí stále podél površí a vzdaluje se od řeky, kteráž dále do rovin zabíhá a břehy zříme mezi námi a řekou široké nížiny, buď porostlé mlázím, buď vymýtěné a poskytující hojnost píce. Deset mil od Omahy jest první stanice, nepatrné místo Bellevue. Nebývalo však vždy tak nepatrné. Před 20 roky závodilo s Omahou tehdy arci také ještě takřka v plenkách, a mnoho nechybělo že by se bylo stalo sídlem okresním. Pět mil dále jest ještě menší La Platte, v jehož okolí nalezají se lomy, poskytující práci 50—60 dělníkům. Asi tuto místečko nejeví mnoho živosti v přítomné době všeobecné tísně. Před lety bývalo tu živěji. Tu pracovalo několik set dělníků v lomech, však nyní nestačí se tak mnoho a není tudíž tolik poptávky po kamenu. La Platte nese jméno své od řeky Platte, kteráž pouze asi míli jest vzdálena. Po jednoduchém, však pevném a dlouhém železničním mostě přejedeme řeku přes půl míle širokou, kteráž se však v tuto dobu roční více [illegible] než-li řece podobá. Dno řeky v celé její délce i šířce tvoří drobounký písek, tak zvaný "Quicksand". S jara, když voda jest vysoká, běží celým korytem, však ku konci leta stále opadává, až většina koryta ostane suchá a voda jen úzkým pruhem teče. Kdekoliv písek je úplně suchý, může se bezpečně po něm chodit i jezdit, však vstoupíme-li do vody, ihned pod nohama povoluje. Proto jest přejíždění přes tuto řeku i při nízké vodě velmi obtížné. Jestli dobrý, spolehlivý potah, může se přes ni odvážiti, však běda není-li potah spolehlivý a hbitý. Zastaviti se ve vodě znamená zůstati tam, neboť jakmile stane, klesá potah i vůz stále hlouběji. Za příčinou této povolnosti písku je stavba mostů přes tuto řeku velmi obtížná a vyžaduje značný náklad. Má-li být most trvanlivý, musí se tlouci jehly do značné hloubky, až se skrze písek na dobrý základ přijde. Neučiní-li se to, nevydrží most dlouho; při první velké vodě bývá odnešen. Přejeli jsme řeku. "Oreopolis. Change Cars for Plattsmouth,"—volá konduktor. Marně se ohlíží po stanici. Není tu ani domku ani jaké jiné známky že tu stanice. Pouze mezi oběma sbíhajícími se tratěmi kus platformy, aby cestující z jednoho vlaku na druhý suchou nohou přejíti a neb na sucho postáti mohli. Asi po dvacet mil délky jede se nyní po jižním břehu řeky Platte. Trať vine se z větší části u samého úpatí pahorků údolí ohraničujících a místy, kde pahorky velmi příkré, a kde bylo lacinější zavéstí řeku než prokopati příkré pahorky, běží trať zcela řekou. Ze strání, podle nichž se jede, vyčnívá 6 až 8 vrstev pěkného bílého pískovce, kterýž poskytuje nejen krásný kámen k účelům stavebním, nýbrž i k jiným pracím kamenickým. — Řeka Platte jest skoro nepřehledná a má četných ostrovů, kteréž pěkným vysokým lesem pokryty jsou. Pahorky a stráně pokryty jsou taktéž stromovím. Na písčinách v řece, na březích i ostrovech sedává v podzim a s jara miliony divokých husí a kachen. Ve dvou neb tří místech ustupují vrchy od řeky a tvoříce buď kotlinu buď údolí poskytují vhodná místa pro stanice a převětivá tu a živá městečka dokazují "že za vrchy také lidé."

Několik mil od Ashland, tam kde solný potok (Salt Creek) do Platte vpadá, opustí dráha údolí Platte, kteráž tu mocný oblouk tvoří měníc běh svůj ze směru skoro přímo jižního ve směr východní. Ashland jest příjemné městečko, ležící v údolí Solného potoka. Na straně severní jest část obchodní, na břehu jižním nádraží a za ním na mírném návrší něco obydlí. Město čítá na 1000 obyvatelů. Má pěknou cihelnou budovu školní a bylo až do nedávna okresním sídlem, kterouž část mu před 3 roky usurb-vaniké městečko ve středu okresu, Wahoo, vyrvalo. Stará nyní úplně prázdná radnice stojí na návrší jaksi [illegible]. Nezdá se, že by přeložení okresního sídla vadilo obchodním zájmům města tohoto. Panuje tu obchod čilý a až vlastně má jen jednu obchodní ulici, předce honosí se mnohými pěknými budovami a rozsáhlými obchody. Jak se zdá, převládá tu živel americký. Přistěhovalců tu poměrně málo. To vysvětluje asi proč Ashland mělo před 3 roky tak silnou "husí nemoci". Kdežto před tím míval 5 neb 6 salonů, ušinily před třemi roky "husy—modlíky" takové furore, že docílily zvýšení license na 1500 dol. Tím staly se arci salony nemožnými a zanikly, však píti se proto nepřestalo. Vynalezavá a podnikavá mysl přemůže veškeré překážky a dovede i zákon obejíti. Jedním hostinským založen pijácký spolek; hostinec zařízen co místnost spolková; zvolení náležitě dle zákona úředníci spolkoví (pan hostinský arci za předsedu a pokladníka a sklepník za zapisovatele) a pilo se jako dříve. Každý kdo něco k pití chtěl, musil se stát údem, podepsat stanovy a zaplatit příspěvek. Za tento příspěvek obdržel poukázky na pokladníka, za kteréž dostal k pití co chtěl. Pan předseda—hostinský neplatil žádnou daň a byl spokojen, pijáci dostali co chtěli a byli také spokojeni. Kdo však nebyl spokojen byly husy a temperenciáři, neboť seznali, že místo zamezení pití, ušinili z obchodu hostinského monopol. Po čase přišli k rozumu a jest nyní opět vše při starém.

(Pokračování.)

Chicago a Northwes'r draha,
oblíbená cesta z
OMAHA
do
CHICAGO A NA VÝCHOD!
a ta
jediná přímá cesta do
Waterloo, Fort Dodge, Dubuque, La Crosse, Prairie Du Chien, Winona, St. Paul, Duluth, Janesville, Kenosha, Green Bay, Racine, Steven's Point, Watertown, Oshkosh, Fond Du Lac, Madison a Milwaukee.
Jest nejkratší a nejlepší [illegible] drahou mezi
OMAHA A CHICAGO!
[illegible]
denní i spací vozy.
[illegible]

HLAVNÍ PŘÍPOJENÍ.

V Missouri Valley Junction do Sioux City, Yankton a do všech měst na cestě k Sioux City a Pacific railroad.

V Grand Junction do Fort Dodge, Des Moines, Ottawa a Keokuk.

V Marshall do St. Paul, Minneapolis, Duluth a všech míst severozápadních.

V Cedar Rapids do Waterloo, Cedar Falls, Charles City, Burlington a St. Louis.

V Clinton do Dubuque, Dunleith, Prairie Du Chien, LaCrosse a ku všem místům na drahách Chicago, Clinton, Dubuque, Chicago, Dubuque a Minnesota.

V Fulton do Freeport, Racine, Milwaukee a ku všem jiným místům ve Wisconsinu.

V Chicago se všemi drahami z Chicago jedoucími.

Lístky přímé
[illegible]

W. H. Stennett, – *M. Hughitt,*
N. Trissel, *G. C. Eddy,*
J. H. Mountain, *N. Haight*

Chicago, Rock Island a Pacific dráha,
The Great Central Route
VELKÁ ÚSTŘEDNÍ CESTA
z
OMAHA DO CHICAGO A NA VÝCHOD,
Via Des Moines, Davenport and Rock Island.
[illegible]
Dva vlaky zvláštní
[illegible]
Lístky veskrz k dostání ve všech vých. městech po
[illegible]
A. M. Smith, **H. Riddle,**
M. W. Clair, **S. S. Stevens,**
T. A. Dobbins,